

Punkt at forsøge paa at begrænse eller forminske denne Ret.

Det ærede Medlem nævnte, at Menighedsraadslovens § 37, 1ste Stykke, giver Ministeren Ret til at indstille til kongelig Udnævnelse en af de tre af Menighedsraadet indstillede, men tilføjer, at naar man kommer til Stykke 2, der omhandlede Besættelsen af Embeder ved Kirker, hvor der er flere Præster, blev Forholdet et andet. Jeg indrømmer det ærede Medlem, at Stykke 2 er selvfølgelig sat ind i en bestemt Hensigt, nemlig for at lægge et Ansvar paa Ministeren, naar han skal indstille til en Kirke, hvor der er flere Præster. Stykke 2 i Menighedsraadslovens § 37 lægger et moralsk og stort Ansvar paa Ministeren, naar Talen er om Indstilling af denne Art, og dette Ansvar vedkender jeg mig ogsaa i den foreliggende Sag. Jeg havde jo hellere set, at man havde holdt sig til dette i Stedet for at komme ind paa den juridiske Side af Sagen, for det tror jeg ikke er holdbart, og jeg vil gaa i Brechen for det Ansvar, som er det største her, nemlig det moralske.

Hvordan laa Sagenovre i Odense, da Embedet som 1ste residerende Kapellan, det Embede, hvis Indehaver tillige skal besørge Prædiketjenesten i Graabrødre Klosters Kirke, var blevet ledigt? Forholdet laa saaledes, at af Kirkens to faste Præsteembeder, nemlig som Sognepræst og som 1ste residerende Kapellan, var altsaa det ene Embede ledigt, og Besættelsen af dette vilde betyde rimeligvis for en meget lang Aarrække, at dets nye Indehaver vilde komme til at gøre Tjeneste i denne Stilling. Ved Kirken er der desforuden to Kaldskapellaner, nærmest at betragte som Hjælpepræster, saaledes at de efter Sagens Natur ikke i Almindelighed vil virke ret længe i deres Embeder, idet de betragter deres Stilling som Kaldskapellaner som en Gennemgangsstilling. Og saaledes ligger Forholdet ogsaa i Odense. Den Mand, der gik af som 1ste Kapellan og som den, der altsaa skulde prædike i Hospitalskirken ogsaa, var, som bekendt, Emil Koch, og nu stod da St. Knuds Kirke kun med en grundtvigsk Prædikant, nemlig Pastor Balling, som indehavde et af Kaldskapellanierne. Om denne Pastor Balling vidste jeg fra mange Sider, for Resten ikke fra ham selv, men fra mange Sider, at hans Forbliven i dette Kaldskapellani var afhængig af eller vilde være bestemt af det Tidspunkt, da der blev udnævnt en ny residerende Kapellan. Han søgte dette Embede, og hvis han ikke fik det, søgte han bort. Og det er ikke nogen løs Gisning fra min Side, jeg tror, jeg kunde

nævne en stor Række af Embeder, om hvilke jeg vidste, at Menighedsraadene de paa-gældende Steder blot ventede paa Afgørelsen her for at komme til at indstille Pastor Balling.

Nu siger det ærede Medlem: Saadant noget maa en Minister ikke vide. Jo, saadant noget maa han vide, og det hører til hans Ansvar. Han kan ikke altid vide det, men ved han det, synes jeg, han skulde ske Skam, hvis han ikke tager Hensyn dertil. Og Forholdet laa ganske simpelt for mig saaledes, at i det Øjeblik, der blev valgt en Missionsmand — om Pastor Buch kunde jeg, der jo ikke har et saa intimt Kendskab til ham som det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt, sige overmaade meget godt, jeg ved af Omtale fra forskellig Side, at han er en fremragende Mand —, altsaa i det Øjeblik dette Embede blev besat med Pastor Buch, vilde for det første Prædikeembedet i Graabrødreklosteret ikke kunne blive bejnt saaledes, som det er blevet hidtil. Lad det endda være, men saa blev der heller ikke taget et Hensyn til det grundtvigiske Mindretal. Og det ærede Medlem maa huske paa, at der er, som Menighedsraadets Sæmmensætning tydeligt viser, to Mindretal i St. Knuds Menighed, baade et grundtvigsk Mindretal og et indremissionsk Mindretal. Hvis der udnævntes en Mand af Pastor Buchs kirkelige Retning, vilde for Fremtiden det grundtvigiske Mindretal altsaa ej heller have nogen Præst ved St. Knuds Kirke, da jeg vidste, at Pastor Balling vilde blive forflyttet omtrent øjeblikkeligt.

Jeg stod derfor virkelig overfor et Valg, og dette Valg er givet Ministeren efter Menighedsraadslovens § 37, 2det Stykke, at tage Hensyn til Mindretallet. Men saa tilføjer jeg: Hvis der ikke havde været noget ganske ekstra ved det Embede der ved St. Knud, vilde jeg rimeligvis have fulgt den Indstilling, der kom fra Menighedsraadets overvældende Flertal, og indstillet Pastor Buch til kongelig Udnævnelse. Men der var jo denne Kendsgerning, at der til dette Embede var knyttet en ganske særlig Opgave — derom ved det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt af personlig Erfaring mere end jeg —, som hidtil er løst til stor Velsignelse i Odense i kirkelig Henseende. Da jeg altsaa stod overfor dette Valg, om det ene eller det andet Mindretal i dette Tilfælde skulde have sit Ønske opfyldt, var jeg for mit Vedkommende ganske klar over, at dette andet Hensyn, der knyttede sig til at faa en grundtvigsk Mand i dette Embede, var berettiget. Og jeg hævder, at den Afgørelse, der har fundet Sted, er